

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/553/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210477
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5612210477.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/182/2012-76 zo dňa 28. januára 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol (v celom rozsahu) návrh navrhovateľa. Vychádzal z toho, že navrhovateľ nepreukázal naplnenie atribútov zodpovednostného vzťahu, osobitne primárneho atribútu, a to nesprávneho úradného postupu. Jeho tvrdenie o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom po dobu viac ako 5 mesiacov nebolo pravdivé. Z pripojeného exekučného spisu totiž bolo jednoznačne preukázané, že exekučný súd rozhodol o žiadosti po uplynutí 22 dní. Dôvodom bolo nadmerné množstvo návrhov (práve) navrhovateľa (v pozícii oprávneného) na vykonanie exekúcie. Okresný súd zároveň zdôraznil, že v zmysle konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR sa samotné nedodržanie (zákonnej) lehoty nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka. Naopak, „rýchlosť neznamená prenáhlenosť“ a nutnosť aplikácie komunitárneho práva v oblasti ochrany spotrebiteľa (osobitne povinnosť exekučného súdu skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania) predstavovala zmenu prechádzajúcej súdnej praxe v exekučných konaniach. Nadväzne nebolo objektívne možné dodržať zákonom stanovenú lehotu na vydanie poverenia. Okresný súd dodal, že v predmetnej exekučnej veci došlo (v konečnom dôsledku) aj k zastaveniu exekúcie.

Navrhovateľ však predovšetkým ani minimálnym spôsobom neodôvodnil zásah do jeho práva prekročením lehoty na vydanie poverenia o 22 dní, keďže v návrhu tvrdil nevydanie poverenia po dobu dlhšiu ako 5 mesiacov. Dotknutý rozdiel je tak výrazný a podstatný, že - podľa okresného súdu - vyvracia už samotný skutkový základ primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu. Konštatoval tiež, že výkon práva navrhovateľa je v rozpore s dobrými mravmi, keď návrh predstavuje nielen účelovo vykonštruovaný nárok, ale obsahuje aj nepravdivé tvrdenia. Z dôvodu nepreukázania základu nároku nebol žiaden dôvod vykonávať dokazovanie a zaoberať sa námietkami ohľadne ďalších atribútov zodpovednostného vzťahu.

O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že v spore úspešnému (§ 142 ods. 1 O.s.p.) odporcovi ich náhradu nepriznal, keďže si ich výšku nevyčísľil a z obsahu spisu táto nevyplýva.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Namietal, že za situácie, kedy sa odporca k návrhu nevyjadril a zároveň bolo potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise, nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Taktiež však (súčasne) namietal, že okresný súd nesprávne prejednal vec v jeho neprítomnosti, lebo (on) predložil riadne zdôvodnenú žiadosť o zrušenie pojednávania. V tejto spojitosti tvrdil, že nemal možnosť vyjadriť sa k prednesom odporcu, k vykonaným dôkazom a ani sám nemohol navrhnúť dôkazy na podporu jeho tvrdení. Zdôrazňoval, že nebol oboznámený s vyjadrením protistrany. Upozornil tiež na to, že pôvod listinných dôkazov nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Zároveň si okresný súd obsah a rozsah dokazovania určil (bez akéhokoľvek zdôvodnenia) sám. Meritórne rozhodnutie označil taktiež za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a je tiež v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Súdu prvého stupňa navrhovateľ vytykal (i) viacero omylov; napr. mal konštatovať, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil. Osobitne navrhovateľ zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie.

Odvolateľ ďalej uviedol, že okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu (celkových) administratívnych výdajov. V tejto časti považoval rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, aby okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca. Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. Navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil, pričom odvolateľa nepoučil ani podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Rozhodnutie prvostupňového súdu označil za vnútorne rozporné; na jednej strane bolo zistené, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pre ktorú nečinnosť sa nenašiel žiadny objektívny udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nebolo konštatované.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhnúť jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie námietky navrhovateľa o odňatí práva konať pred súdom a porušení zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že spoločne s predvolaním na (prvé) pojednávanie bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené (dňa 9.12.2013) i vyjadrenie odporcu vo veci samej; t.j. do termínu

pojednávania, na ktorom bolo vydané meritórne rozhodnutie (28.1.2014), mal dostatok času sa s ním oboznámiť a (aj v prípade eventuality neúčasti na pojednávaní) naň reagovať. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. Už v predmetnom predvolaní bol navrhovateľ poučený i podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Predvolanie na (druhý) termín pojednávania (dňa 28.1.2014 - utorok) bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené 9.1.2014. Podaním s dátumom 24.1.2014 (piatok) navrhovateľ žiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu „objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“.

Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zvážiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a konať i v neprítomnosti účastníkov. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Navrhovateľ žiadosť o odročenie pojednávania podal v krátkom časovom predstihu - z hľadiska pracovných dní - doslova niekoľko hodín pred jeho termínom, čím s poukazom (aj) na vzdialenosť jeho sídla, resp. sídla jeho právneho zástupcu od sídla konajúceho súdu (cca 300km) fakticky zmaril efektívne využitie ustanovenia § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Navyše, vzhľadom na to, že dotknuté podanie neobsahuje náležitosti predpísané v ustanovení § 119 O.s.p. - nevymedzenie dňa, kedy sa o dôvode (požadovaného odročenia pojednávania) navrhovateľ dozvedel, t.j. neuvedenie dátumu podania (údajnej) ústavnej sťažnosti - nepredstavuje kvalifikovaný základ pre eventualitu odročenia pojednávania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevylúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevylúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Vzhľadom na konštatované nebolo potrebné ani vyčkať na právoplatnosť rozhodnutia (samostatným uznesením) o zamietnutí žiadosti o prerušenie konania. Odvolací súd v predmetnej spojitosti dodáva, že s poukazom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu náležite okresný súd uprednostnil požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je pritom založený (aj) meritórny nárok navrhovateľa.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, v ktorej navrhovateľ na jednej strane vytýka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez jeho nariadenia. Neopodstatnenými sú tiež tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením obsahu exekučného spisu sp. zn. Okresného súdu Liptovský Mikuláš 8Er/207/2009 - ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu - označením povinného a spisovej značky exekútora) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (jeho str. 5; č.l. 80 spisu). Okresný súd teda rozhodol na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania iniciovaného práve navrhovateľom.

Taktiež je v úplnom rozpore so skutočným obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacia námietka, v zmysle ktorej súd zistil, že o návrhu alebo rozhodnutí v zákonom stanovenej lehote a pre túto nečinnosť nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Naopak, okresný súd jednoznačne pomenoval/označil dôvody relatívne dlhšieho rozhodovania o žiadosti na udelenie poverenia.

Právnej úprave nezodpovedajúcou je i požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie

sa odporca (odhliadnuc od toho, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

V rámci vecného posúdenia prejednávaneho prípadu krajský súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu (t.j. chronológia a zmysel úkonov v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule, zvýšené nároky na rozhodovanie v spotrebiteľských veciach, zmysel stanovenia lehoty na rozhodnutie súdu, výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, atď.).

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Nadväzne je úplne nenáležité tvrdenie o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Naopak, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.